

КРУШОВСКОТО ЕЗЕРО

Легенда

Два пѣти дѣдо Господь провожда свети Илия долу на земята въ село Крушево, да обади божията воля на крушовчанитѣ. Първия пѣтъ, когато слѣзе небесниятъ пратеникъ отъ облацитѣ, бѣше късна есенъ. Слѣнцето кротко напичаше. Окапваше жълтата шума отъ дърветата, а земята жадуваше за житено зърно.

Свети Илия чукаше съ тоягата си отъ порта на порта.

— Дѣдо Господь ми порѣча да ви кажа, че е дошло време за сѣитба. Вървете да сѣете. Съ шѣпа прѣснете по нивята житото, за да го приберете лѣтосъ съ кринче. Хайде де, какво се маете! Додето се наканите, ще се дигне влагата и земята ще опрѣхне.

Надникваха въ хамбаритѣ крушовчани и отвърщаха:

— Има още жито. Що ни трѣбва да се трепимъ.

Не послушаха светията. Кривачка жито не прѣснаха, ами се курдисаха да доядатъ готовото. Ядоха, ядоха, доде изгребаха всичката храна. На другата есенъ дѣдо Господь пакъ рече на свети Илия:

— Слѣзъ да ги видишъ какво правятъ!

Когато старецътъ влѣзе въ Крушево, остана смаянъ: не можа да познае хубавото село. Кѣщуритѣ бѣха окъртени, прозорцитѣ зѣха изпочупени. Плетища нѣмаше, защото крушовчани отъ мързелъ не отидоха въ гората за дърва презъ зимата, ами горѣха плетищата. Стари бабички се припичаха на слѣнце и се пощѣха, а дечурлигата плачеха за хлѣбъ.

Но де имъ сж мжжетъ? — попита свети Илия една бабичка.

— Отидоха, старче, да обиратъ нѣкое село. Ако се върнатъ съ праздни рѣце, ще пукнемъ отъ гладъ. Трошица хлѣбецъ си нѣмаме.

Нажаленъ се покачи по облацитѣ свети Илия Гърмоносецътъ и разправи на дѣда Господя до кжде сж стигнали крушовчанитѣ. И толкова му бѣше мжно за тѣхъ, че цѣлата нощ не можа да мигне. Рано сутринята дѣдо Господь стана, пусна слѣнцето отъ кошарата, кждето го запираше презъ нощта, запрѣ звездитѣ и слѣзе самъ въ Крушево. Облѣченъ бѣше дѣдо Господь като божекъ,